

सर्वसाधारण सूचना :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. प्रत्येक उप-प्रश्न पाच गुणांचा आहे.
3. प्रत्येक उप-प्रश्नांचे उत्तर 75 ते 100 शब्दांत लिहा. प्रत्येक प्रश्नाचे उत्तर स्वतंत्र पृष्ठावर लिहावे.
4. 80 गुणांच्या प्रश्नपत्रिकेचे आपल्या शिक्षणक्रमाच्या संरचनेनुसार गुणांत रूपांतर करण्यात येईल.

1. खालीलपैकी कोणतेही चार उप-प्रश्न सोडवा.
  - a) ग्राहक हा राजा आहे हे स्पष्ट करा. 5
  - b) समस्या निराकरणाचे पाच मार्ग थोडक्यात विशद करा. 5
  - c) बँक सेवेसंबंधी ग्राहकांच्या अपेक्षा लिहा. 5
  - d) ग्रामीण ग्राहकांच्या बी-बीयाणांची समस्या निवारण्यासाठी कोणत्या बाबीकडे विशेष लक्ष देण्याची गरज आहे, विशद करा. 5
  - e) उपयोगिता म्हणजे काय? स्पष्ट करा. 5
2. खालीलपैकी कोणतेही चार उप-प्रश्न सोडवा.
  - a) पाश्चिमात्य विचार व भारतीय विचार यांची संस्कृती, महत्व व जीवनशैलीच्या आधारे फरक स्पष्ट करा. 5
  - b) वस्तूंच्या किंमतीबाबत ग्राहकाची कशी फसवणूक केली जाते ते थोडक्यात विशद करा. 5
  - c) शेतकरी ग्राहकांनी खत खरेदी करतांना कोणती काळजी घ्यावी ते विशद करा. 5
  - d) संपत्तीची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. 5
  - e) जाहिरातीचे उद्देश लिहा. 5
3. खालीलपैकी कोणतेही चार उप-प्रश्न सोडवा.
  - a) ग्राहक शिक्षणातील पाच उपक्रमांची थोडक्यात माहिती लिहा. 5
  - b) निर्दोष वस्तू मिळण्यासाठी ग्राहकाने कोणती काळजी घ्यावी ते स्पष्ट करा. 5
  - c) प्राथमिक आरोग्य केंद्राकडून मिळणाऱ्या वैद्यकीय सेवेबाबतच्या समस्या विशद करा. 5
  - d) लिलाव पद्धतीचे तोटे लिहा. 5
  - e) कौटुंबिक अंदाजपत्रक तयार करण्यासाठी कोणत्या मार्गदर्शक सूचना उपयुक्त ठरतात? ते थोडक्यात विशद करा. 5

4. खालीलपैकी कोणतेही चार उप-प्रश्न सोडवा.
a) ग्राहकांचे पाच मूलभूत हक्क स्पष्ट करा.	5
b) शहरवासीयांना वाहतुकीबाबत कोणत्या समस्या भेडसावतात ते थोडक्यात स्पष्ट करा.	5
c) श्रमाची वैशिष्ट्ये लिहा.	5
d) भांडवलाचे प्रकार उदाहरणासह स्पष्ट करा.	5
e) एकाधिकाराचे फायदे थोडक्यात स्पष्ट करा.	5

